

De Work-Factor Raad wil een platform bieden aan Work-Factor gebruikers, arbeidsanalisten, cost engineers en industrial engineers om problemen, oplossingen, ideeën en tips te bespreken. Daartoe zullen we regelmatig een WS Tip sturen aan “WF-leden” en geïnteresseerden. Mocht dit bericht niet op het juiste adres aankomen stuur het dan door naar geïnteresseerden en laat ons dat weten, svp.

Het onderwerp van vorige WS Tips staat op de WF Website onder: WF en Management/Praktisch - Algemeen/WS Tips.

KOSTPRIJSCALCULATIE, Technische VoorCalculatie, TVC, Deel 10

Directe kosten van operationele activiteiten

Eerder hebben we reeds opgemerkt, dat een deel van de kosten van operationele activiteiten naar hun aard rechtstreeks aan een individueel product kunnen worden toegerekend. Deze kostenposten kunnen we apart in de calculatieopbouw tonen. Dit is echter alleen zinvol als het om significante bedragen gaat.

Als voorbeeld van dergelijke kostenposten kunnen we onderscheiden:

- Specifieke gereedschapskosten.
- Productgebonden verpakkingskosten.

Specifieke gereedschapskosten

Indien een gereedschap slechts voor het maken van één soort product geschikt is, komt het vaak voor dat de productie van het product reeds is gestopt, terwijl het gereedschap nog niet versleten is. M.a.w. de totaalserie van het betreffende product is dan lager dan de technische levensduur van dat gereedschap. Wanneer echter de totaalserie van een product groter is dan de technische levensduur van het gereedschap, moet men dus eerst het benodigde aantal gereedschappen berekenen (denk aan uitval!). De totale kosten van deze gereedschappen moeten in de calculatie gedekt worden. Bij de vraag hoe men de specifieke gereedschapskosten in de calculatie gedekt wil krijgen, kan men kiezen uit drie opties:

1. Men berekent het op te nemen bedrag in de technische kostprijs op basis van de totaalserie. Mocht de totaalserie in de loop van het budgetjaar gewijzigd worden, dan blijft het op te nemen bedrag in de kostprijs van de technische sector gelijk. De verkregen over- of onderdekking op specifieke gereedschapskosten incasseert men in de fabriek als winst of verlies, met het argument: dat deze winst of verliesposten in de loop van de tijd tegen elkaar wegvallen.

Voorbeeld: De kosten van 1 stuk specifiek gereedschap zijn Eu 50.000,-. De technische levensduur is 500.000 producten. De totaalserie van het product is 400.000 stuks. De uitvalfactor van de bewerking is 1,20.

$$\text{Benodigd aantal gereedschappen: } \frac{400.000 \times 1,20}{500.000} = < 1, \text{ dus } 1$$

Het bedrag dat we opnemen in de technische kostprijs wordt dan:

$$\frac{\text{Eu } 50.000,-}{400.000} \times 100 = \text{Eu } 12,50 / 100 \text{ st.}$$

Wordt **later** de totaalserie verhoogd tot 500.000 producten, dan is 1 stuk gereedschap niet meer voldoende, en zijn er dus twee gereedschappen nodig. Het bedrag dat we opnemen in de technische kostprijs blijft echter Eu 12,50.

De ontstane onderdekking op specifieke gereedschapskosten bedraagt dan:

$$50.000,- \times 2 - 500.000 \times 12,50/100 = 100.000 - 62.500 = \text{Eu } 37.500,-$$

Dit bedrag wordt in de fabriek als verlies geïncasseerd. Zo zijn er ook overdekkingen met een winst.

2. Bij wijziging van de totaalserie, en het vasthouden aan het bestaande dekkingbedrag in de technische kostprijs, kan men de verkregen over- of onderdekking op specifieke gereedschapskosten ook verrekenen met de commerciële sector. Dit geschiedt uiteraard in overleg en op basis van te voren gemaakte afspraken.
3. Als laatste optie kan men de specifieke gereedschapskosten geheel buiten de technische kostprijs houden, en het bedrag op contractbasis doorbelasten naar de commerciële sector. De doorbelastingen zijn ook in dit geval de uitkomsten van de gemaakte afspraken tussen de technische en commerciële sector.

Productgebonden verpakkingskosten

Onder productgebonden verpakking verstaan we het verpakken, zoals beschreven staat in de aflever-specificatie van het product. Gaat het hier om een significant bedrag, dan kan men de productgebonden verpakkingskosten via een separaat bedrag opvoeren als directe kosten van operationele activiteiten. Veelal worden deze kosten gesplitst in een materiaal- en bewerkingskosten gedeelte, en als zodanig in de kostprijs opgenomen.

Ontwikkeling

Ontwikkeling maakt deel uit van de operationele activiteiten (zie ook WS Tip 176), echter de uitgaven en kosten van deze activiteiten moeten niet enkel binnen het budget blijven zoals alle andere uitgaven en kosten, doch de budgethouder dient een extra middel ter beschikking te hebben om in staat te zijn de uitgaven en kosten binnen de, van productie afhankelijke, perken te houden.

Onderzoeken cq onderzoekers en ontwikkelingen cq ontwikkelaars hebben de neiging om zich te verliezen in het vergaren van kennis en het dienen van de "wetenschap", zodat de uitgaven en kosten danig uit de hand kunnen lopen.

Daarom wordt "Ontwikkeling", inclusief de hulp van regelende activiteiten en bijdrage van de algemene activiteiten, in de kostprijs apart getoond als een toeslag. Zie een volgende WS Tips.

Voor reacties naar

G. de Vrij

Secr.: WORK-FACTOR Raad

Tel: +31.40.2046048

E-mail: work-study@onsmail.nl of info@work-factor.nl

Website: www.work-factor.nl

